

قیام بر علیه طاغوت متوقف بر اذن و دستور امام معصوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

و صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا أَبِي الْقَاسِمِ مُحَمَّدٍ

وَ عَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَ اللَّعْنَةُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَجِدُ سُبُلَ الْمَطَالِبِ إِلَيْكَ مُشْرَعَةً وَ مَنَاهِلَ الرَّجَاءِ إِلَيْكَ مُتْرَعَةً

مطالب جمع مطلب است. مطلب عبارت است [از] آن شیء که مورد خواست انسان واقع می شود. می گویند آقا مطلب شما چیست؟ یعنی خواست شما چیست؟ تقاضای شما چیست؟ چون تقاضا و طلب معنی ندارد که به چیزی تعلق نگیرد، انسان تقاضا داشته باشد ولی به چی؟ به هیچ چیز می شود؟ هم چنین چیزی که نمی شود. انسان طلب داشته باشد ولی به چه طلب داشته باشد؟ به چیزی نداشته باشد. این معنی ندارد. انسان اراده داشته باشد ولی مراد نداشته باشد، چیزی را نخواهد. پس هر تقاضایی و هر طلبی و هر خواستی یک متعلقی دارد که این طلب و اراده و مشیت به او تعلق می گیرد. حالا آن شیء می شود مطلب. آن چیزی که اراده به او تعلق می گیرد می شود مطلب. انسان می خواهد فرض کنید که دانش بیاموزد فلان علم را می خواهد تحصیل کند طلب و تقاضا و اراده او به فلان دانش و فلان علم مخصوص تعلق گرفته، پس آن دانش می شود مطلب.

امام سجّاد علیه السّلام می فرماید خدایا من راههای مطالب را به سوی تو باز می بینم، یعنی چه؟ یعنی هر چه را که از تو بخواهم آماده می کنی. این بندگان، این مردم، هر چه را که از تو بخواهند تو آماده می کنی. کسی دنیا را بخواهد تو آماده می کنی. در آیات قرآن داریم کسی که دنیا را بخواهد خداوند دنیا را به او می دهد کسی که آخرت را بخواهد خدا آن آخرت را به او می دهد. آخرت هم مراتب و مراحل دارد هر مرتبه را بخواهیم خداوند به ما می دهد. این طور نیست که آخرت فقط یک مرتبه داشته

باشد. به هر اندازه که اهتمام داشته باشیم به همان اندازه مرتبه ما در آخرت اعلی است. این طور نیست که آخرت فقط یک بهشت است و بهشت هم فقط یک مرتبه دارد! هشت مرتبه بهشت داریم و آن بالاتر جنة الذات، دیگر آن مرتبه بسیار مرتبه عالی است که به قول مرحوم علامه طباطبایی می فرماید: **وَلَدُنَا مَزِيدٌ** ﴿ق، ۳۵﴾ آن مزیدی که در قرآن هست اشاره به همان مرتبه ای است که ما فوق تصور است. چون ذات پروردگار ما فوق تصور انسان است. انسان اسماء الهی را تصور می کند صفات پروردگار را به کلیت خودش تصور می کند اسم علیم اسم قدیر اسم قادر اسم خالق اسم حی اسم رازق اسم عطوف، آیاتی که در قرآن هست اسماء پروردگار در آن هستند، اینها چیزهایی هستند قابل تصور. اما انسان ذات پروردگار را چگونه تصور می کند؟ قابل تصور نیست یعنی تصور تفصیلی لا اجمالی. بنابراین بعضی ها از خدا ما لا يتصور را می خواهند، آنی را که در تصور نمی گنجد آن را می خواهند آن را که به بیان نیاید آن را طالبند. هر چه خدا بخواهد می دهد. هشت تا بهشت دارد. اصحاب الیمین داریم اصحاب الشمال داریم مقربین داریم.

اصحاب الیمین اصحابی هستند که اینها مؤمنینی هستند صالح، عباداتشان را انجام می دهند تکالیفشان را انجام می دهند دروغ نمی گویند خلاف نمی کنند محبت امیرالمؤمنین را دارند، اینها در این حد مؤمنند و صالحند اما مرتبه اشان همین است مرتبه ایشان در این محدوده هست. مرحوم آقای انصاری «رضوان الله علیه» ایشان می فرمودند یک روز وارد مسجد شدم دیدم یک شخصی به نماز ایستاده و دو صف از ملائکه پشت سرش اقتداء کردند فهمیدم این شخص اذان و اقامه گفته چون در روایات داریم شخصی که به نماز بایستد و اذان و اقامه بگوید - البته شنیدن اذان هم کفایت می کند به شرطی که انسان حکایت کند آن اذان را، با خودش زمزمه کند - کسی که نماز بخواند و اذان و اقامه بگوید دو صف ملائکه به او اقتداء می کنند و کسی که نماز بخواند و فقط اقامه بگوید یک صف از ملائکه به او اقتداء می کنند حالا اگر می خواهید مأمونیتان زیاد بشوند هم اذان بگویید هم اقامه، آن هم چه مأمومینی! مأمومینی که ملائکه هستند نه مأمومینی که فرض کنید که می خواهند بیایند پشت سر آقا طلبشان را وصول کنند! پشت سر آقا می ایستند مأمومین دیگر را چیز بکنند.

می آیند می گویند که **إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ** ﴿البقرة، ۱۵۳﴾ یا الله، یا الله، یا الله بعد یک خورده امام جماعت را هم تو محذور می اندازند یک «إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» هم می گویند، یک مقداری هم اگر رویشان زیاد باشد می گویند العجلة من الشیطان! آنها دیگر خیلی رو دارند! مأمومین پررو می آیند به امام جماعت می گویند، من شنیدم خودم از همین جانماز بدستها در طهران، یک دفعه یک مسجدی

رفتم حالا نمی دانم طرف های همان میدان خراسان، هم آن جاها بود، یک دفعه یکی از همین جانماز بدست ها ریش حنایی و این عصا، بلند گفت العجلة من الشیطان! کوفت! مثل اینکه خدا و همه ملائکه منتظرند تو بیایی نماز بخوانی و اقتداء کنی! نه آقا این نیست. وقتی که امام جماعت به نماز می ایستد وقتی به رکوع می رود لازم نیست شما بیایید یا الله بگویند و "إنَّ الله مع الصَّابِرین" بگویند و کذا، نه! همان دم در که آمدید همان دم در بندید و بروید رکوع ولو صد متر فاصله داشته باشید اشکالی ندارد، همان دم در می بندید وقتی که سر از رکوع برداشته شد قدم بزنید و بیایید و به آن صف متصل به امام برسید نماز صحیح است و هیچ اشکالی ندارد. امام جماعت فقط در حدّ یک سبحان الله رکوع مختصر می تواند صبر کند و حق ندارد که مردم را معطل کند. اگر قرار باشد هر یکی یکی که وارد شوند از دم در، این یکی بگوید العجلة من الشیطان! ده ثانیه، بیست ثانیه برای آن، دوّمی وارد بشود...! این که باید صبح تا ظهر فقط منتظر مأمومین بسیار با اهتمام و با حمیت قرار بگیرد.

مرحوم آقای حدّاد - رضوان الله علیه - نقل می کردند می گفتند در نجف آقا سیّد مرتضی کشمیری بود، آقا سیّد مرتضی کشمیری - رحمی الله علیه - مرد بزرگی بود و صاحب کرامات بود. ایشان در نجف نماز می خواند، نماز صبح، و خیلی از علماء و عبّاد و زهّاد و اینها می آمدند [در] نماز ایشان شرکت می کردند متنها خصوصیت ایشان بود که در نماز صبح، رکوع اوّل را خیلی طول می داد، خیلی طول می داد، حالا ایشان به عنوان شوخی نمی دانم می گفتند یا چی؟ می گفتند شخص گاهی اوقات احتیاج به حمام داشت وارد می شد می دید آقا سیّد مرتضی در رکوع است می گفت یا الله "إنَّ الله مع الصَّابِرین" می رفت غسلش را می کرد و می آمد! دوّمی وارد می شد می دید در رکوع است آن هم یک "إنَّ الله مع الصَّابِرین" می گفت می رفت خلاصه کارش را انجام می داد و غسل می کرد و می آمد خلاصه می رسید به چیز، همین طوری قضیه اینطور بود.

ایشان می فرمودند یکی از این نجفی ها بود، تجّار نجف، بازار حویش، شما یادتان می آید آقای دکتر؟ [در] بازار حویش مغازه داشت، از این اعراب بادیه نشین هی می آمده سراغ این، خیلی اذیت می کرد. یک دفعه این رفته بود آن جا بر حسب اتّفاق دیگر آن هفته ای دوبار پا می شد می آمد نجف خانه این، هر [دفعه] هم دو یا سه روز می ماند، هی می گفت می آیم کار دارم جنس بخرم، این خیلی خسته شد گفت یک جوری باید این را از سر خودمان رفعش کنیم، یک شب آمد. گفت این را صبح می برم نماز آقا سیّد مرتضی، گفت ببین [فردا صبح] که بلند شدیم می رویم نماز یک مرد بزرگ، دیگر باید برویم آن جا، تو هم بایست بغل من برای نماز، گفت باشد. صبح بلند شدند آمدند، هیچ چی خلّاق

یکی یکی می آمدند می گفتند "إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ" می رفتند غسل می کردند می آمدند! دو می می آمد می رفت همین طور! هی این از رکوع می خواست پا شود این می زد تو سرش که پا نشو الآن وقتش نیست هنوز آقا پا نشده دوباره یک مقداری طول می کشید، آقای حداد می فرمودند، دوباره یک مقداری صبر می کرد یک ربع دوباره بلند می شد دوباره می زد خلاصه بعد از این که نزدیکی های طلوع شمس بود که دیگر ایشان سر برداشتند گفت: وَاللَّهِ إِنَّ كَسْرَ ظَهْرِي! رفت دیگر نیامد، راحت شد از دستش.

ولی طرز نماز این نیست، باید سبحان الله، سبحان الله، سبحان الله این مقدار امام جماعت می تواند صبر کند فقط برای اول نه واسه هر کسی که حاجتی دارد والا ممکن است بعضی از حاجات یک قدری بیشتر طول بکشد علی کل حال باید امام جماعت مراعات اضعف مأمومین را هم داشته باشد.

نه! وقتی که انسان وارد مسجد می شود یا جایی که جماعت منعقد است حتی به یا الله و یا الله هم لازم نیست بگوید، همین دم مسجد یا دم آن اتاق [که] وارد می شود هم آن جا تکبیر می گوید و می رود به رکوع وقتی امام سر از رکوع برداشت حرکت می کند و می رود به امام ملحق می شود و نمازش هم صحیح است.

خب عرض کنم حضورتان که این مطالب عبارت است از آن طلب و خواست، خواست انسان به هر چه تعلق بگیرد به او مطلب گفته می شود. امام سجّاد می فرماید که راه های طلب را من به سمت تو باز می بینم این شخصی که آقای انصاری این قضیه را نقل می کند یک شخصی بود بسیار آدم خوبی بود، در همدان هم بود، این خواستش چه بوده؟ صحبتمان در اصحاب الیمین بود دیگر، که اصحاب الیمین چه کسانی هستند؟ یکی از رفقا می گفت من یک روز این را دیدم گفتم که فلانی حالت چطور است؟ گفت خیلی خوبم خیلی عالی! گفتم چطور؟ گفت تکالیفم را انجام می دهم، امید به رحمت پروردگار هم دارم محبّ مولا علی هم هستم، خیلی دیگر حالم خوب است، خب خیلی خوب است اینطور، مرحوم آقای انصاری فرمودند این شخص صادق است در کلامش، در کلامش صادق است و می فرمودند این جزو اصحاب الیمین است، این شخص با این خصوصیات جزو اصحاب الیمین است، این خلاصه موقعیتش. خب می گوید تکالیفم را بر حسب مقدار قدرتم انجام می دهم امید هم به رحمت خدا دارم واقعاً و غفران خدا و محبّ امیرالمؤمنین هم هستم، دیگر چیز دیگری نمی خواهیم، دیگر هیچی.

بعضی ها هستند خب بالاخره بالاتر و حساب بیشتری دارند، حساب رسی بیشتری دارند و

ادراک و طلبشان قوی تر است و مطلبشان مهم تر است و مسائل را با یک دید دیگری نگاه می کنند، آن‌ها خب طبعاً از مراتب بالاتری برخوردار هستند. اَبی ذر - رحمه الله علیه - ایشان از اصحاب پیغمبر بود مردی بود خیلی صریح خیلی صادق خیلی رُک خیلی باصفا و خیلی خوش باطن، خیلی. آن چه را که امیرالمؤمنین می فرمود انجام می داد و ابایی نداشت ولی ادراکش نسبت به حقایق و مسائل توحیدی به پای سلمان نمی رسید درکش از مسائل به سلمان نمی رسید لهذا ما در احوال اَبی ذر وقتی که نگاه بکنیم می بینیم کارهایی را اَبی ذر انجام می داد که این کارها بعید است که به دستور امیرالمؤمنین انجام گرفته باشد، فرض کنید که این معارضاتی که با معاویه می کرد با عثمان می کرد و چه بسا برایش زحمت ایجاد می شد و آن‌ها مثلاً به شام تبعید می کردند، خب [عثمان] اَبی ذر را به شام تبعید کرد. رفت در آن جا بساط معاویه را به هم ریخت، تبعیدش کرد به بعلبک، این بعلبک لبنان الان از برکت اَبی ذر شیعه در آن جا آمده و الا اینها همه سَنی بودند. ظاهراً در لبنان هم مقامی به نام اَبی ذر هست؟ بله؟ مثلاً این که جایی به نام اَبی ذر هم داریم مقام اَبی ذر. این شیعیان جبل عامل و بعلبک و اینها، تمام اینها از برکت اَبی ذر شیعه امیرالمؤمنین شدند و بعد دوباره برگشت به مدینه، دوباره آرام [نشست] بالاخره عثمان تبعیدش کرد به ربه، در ربه هم به رحمت خدا رفت.

این قسم حرکت را ما در سلمان نمی بینیم در مقداد اینجور نمی بینیم. درست است این‌ها از اصحاب امیرالمؤمنین و پیغمبر و اینها بودند ولی ادراک و تحمل این‌ها از مسائل هم مختلف بوده. چطور عرض کنم؟ ما در تاریخ، راجع به زیدبن علی، زید فرزند امام سجّاد هم همین جهات را شاید مشاهده کنیم. زیدبن علی فرد عالم بود اتفاقاً جدّ ما هم حساب می شود چون نسب ما به امام سجّاد از طریق زیدبن علی است، بطور کلی تمام یا قریب به اکثریت، بعید می دانم از سادات حسینی این‌ها از غیر از زید نسبشان به امام حسین باشد چون حضرت علی اکبر قطعاً ایشان ازدواج کرده بودند چون از امام سجّاد علیه السلام بزرگتر بودند قطعاً، بلاشک و لا شبهه. و معنا ندارد که امام سجّاد فرزندشان امام باقر در کربلا پنج ساله باشند چون امام باقر چهار ساله یا پنج ساله ذکر می کنند که در کربلا حضور داشتند و خود حضرت، جریانات کربلا را وقتی برای اصحاب بیان می کردند می گفتند من دیدم یعنی امام باقر در آن موقع که در کربلا آمده بودند پنج ساله بود، خب یک بچّه پنج ساله قضایا یادش است مسائل یادش است الان دوساله‌ها یادشان است از چیزهایی که در بچّه‌هایی که دو ساله هستند حالا چه برسد به این که امام باقر باشد که از اوّل فرق می کرد حسابشان دیگر، و می گفتند که اینطور بود. و حضرت امام سجّاد فرزند پنج ساله داشته باشند ولی حضرت علی اکبر نداشته باشد، این اصلاً خیلی

بعید می‌آید با این که قطعاً ایشان بزرگتر بودند از امام سجّاد و قرائنی در این مسأله هست و من هم در یکجا دیدم منتهی هر چه دوباره می‌گردم متأسفانه یکی دوبار تفحص‌هایی کردم نتوانستم ولی این را خودم دیدم در تاریخی که گفته بودند طائفه‌ای از سادات حسینی که از نسل حضرت علی اکبر هستند در بلاد هند، در آن جا هستند، پاکستان و هند و آن جاها خودشان را منتسب می‌کنند از نسل حضرت علی اکبر، حالا علی ایّ حال اگر باشد فقط منحصر به حضرت علی اکبر است و الاّ غیر از حضرت علی اکبر فقط حضرت سجّاد بود که ایشان خب امام بود و نسل سیّدالشّهداء در واقع از حضرت علی ابن الحسین پراکنده شده که مخصوصاً زید، زیدبن علی آن فرزند شاخص امام سجّاد بود لولا امام باقر علیه السّلام.

خب حالا حضرت زید این چه بود؟ این مردی بود عالم دانشمند زاهد عابد متقی صاحب کرامات، حتّی زید بن علی صاحب کرامات بود ولی صحبت در این است که آن ادراک آن رسیدن به مسأله و مطلبی که لازمه یک انسان پخته و یک انسان با تجربه، یک تجربه سلوکی و تجربه عرفانی و رسیدن به مخّ و مغزای ولایت و جریان امور بر اساس علل و اسباب در دست ولیّ زمان و امام آن زمان که حالا خب امام باقر علیه السّلام بود و اینها، این مسأله، مسأله‌ای بود که زیدبن علی به آن مسأله نرسیده بود فلّهذا ما می‌بینیم آمده و مبارزه می‌کند و حتّی امام باقر علیه السّلام هم او را نهی می‌کنند که خب برادر ایشان بودند، نسبت به نهی برادرشان خلاصه آن طوری که باید و شاید مطلب را جدّی نمی‌گیرند، و حضرت می‌فرمایند که من می‌بینم که ترا خلاصه بر دار می‌زنند و حتّی پیغمبر هم از این قضیه خبر دادند و لعنت کردند آن کسانی که دور و بر او را گرفتند و بعد او را تنها گذاشتند در دست اینها، داریم و فرمودند فرزندی از من به ظهور می‌رسد در کوفه هم نام زید بن حارثه که در آن جا حضور داشت - در مدینه - زید چنین و چنان خواهد شد خدا لعنت کند آن کسانی را که دور او را می‌گیرند و او را تنها می‌گذارند او را در دست مردم تنها رها می‌کنند.

البته خب قیامش قطعاً مورد نظر امام نبود یعنی امام علیه السّلام زید را امر به قیام نکردند و حتّی عباراتی را هم که راجع به این مسأله هست وقتی که متوکّل بن هارون می‌آید و آن صحیفه را می‌آورد پیش امام صادق علیه السّلام و جریان را شرح می‌دهد حضرت می‌فرماید - روایت، روایت صحیح است و مانند این هم هست - آیا نمی‌دانی که هر قیامی که قبل از قیام قائم ما در این دنیا به وقوع بپیوندد این قیام ابتر خواهد شد و دنباله‌ای نخواهد داشت و مانند جوجه‌ای می‌ماند که هنوز جان نگرفته و بال و پر بخوبی برنیاورده، در دست اطفال می‌افتد و اطفال با او بازی می‌کنند و او را از بین می‌برند، این همینطور

است. عبارت امام صادق علیه السلام این بود که هیچ قیامی انجام نگرفته و انجام نخواهد گرفت تا زمان قائم ما، التفات کردید، این است مسأله، شنیدم بعضی‌ها می‌گویند مقصود حضرت افرادی هستند که داعی مهدویّت دارند مگر زید داعی مهدویّت داشت؟ این چه تأویلات بیخودی است که می‌شود؟ بله؟ زید داعی مهدویّتی نداشت در حالی که روایات مربوط به زید آمده، بله! محمد و ابراهیم فرزندان عبدالله محض آن محمد داعی مهدویّت داشت و به عنوان مهدی چون اسم حضرت قائم آل محمد، ایشان آن اسمشان هم اسم رسول خداست و جایز نیست که انسان آن اسم را قبل از زمان ظهور ایشان ادا کند و حالا این شخص محمد بن عبدالله از فرزندان امام حسن مجتبی، او از فرزندان امام حسین است، آن مهدی آخرالزمان که سمی رسول الله است او از فرزندان امام حسین است. این محمد بن عبدالله به اتفاق برادرش ابراهیم، در زمان منصور دوانقی خروج کردند، عجب قائم آل محمدی که امام صادق را در طویلۀ زندان، زندانی می‌کند! همین محمد! و منصور دوانقی می‌آید - یعنی بزور می‌خواهد بیعت بگیرد - منصور دوانقی می‌آید و وقتی که او را می‌گیرد و در زندان را باز می‌کند امام صادق را از زندان آن هم از هم چنین جائی بیرون می‌آورند و امام صادق را تهدید به قتل می‌کند نه تنها فقط تو زندان می‌اندازد می‌گوید این جا می‌گذارم به تو مهلت می‌دهم که اگر تو تا این مدت با من بیعت کردی فبها و إلا گردنت را می‌زنم! این قائم آل محمد اینهاست! و آن وقت همین شخص را وقتی که منصور دوانقی می‌گیرد و در زنجیر می‌اندازد و حرکت می‌دهد در خیابان‌های مدینه، وقتی که به منزل امام صادق می‌رسند حضرت همینطور اشک‌هایشان جاری می‌شود و می‌گویند واللّه من می‌دانستم این به سرشان می‌آید و نهی می‌کردم.

خب سر خود بلند می‌شوند همینطوری، آقا بنشینید سرجایتان، که به شما گفته؟ یعنی چه؟ واقعاً تاریخ بنی‌الحسن تاریخ سیاهی است، بیان نمی‌شود، به ملاحظاتی بیان نمی‌شود، امام باقر را همین بنی‌الحسن کشتند! یعنی فرزند امام مجتبی علیه السلام عبدالله یا نوه - یا فرزند یا نوه من الآن شک دارم - همین از طرف هشام مأمور سم دادن به امام باقر علیه السلام شد و آمد زین آن حضرت را مسموم کرد و اینها و بعد این سم سرایت کرد به بدن آن حضرت، از سمومی که از راه عروق و نفوذ به بشره و اینها جذب می‌شوند این سم جذب شد، الآن خیلی از سموم هستند که فقط از راه پوست و اینها جذب می‌شوند و حضرت از دنیا رفتند دیگر، بعد از یک هفته و دو هفته‌اش از دنیا رفتند. اینها همین‌ها بودند. حالا غیر از اینکه خود ائمه و اینها مسائلی داشتند از طرف بنی اعمامشان، اینها خیلی از مشکلات داشتند.

محمد آمد به عنوان مهدی آخر الزمان، رفت در کوههای بیرون مدینه مدتی متواری بود، چه بود؟ فلان و این حرفها، ولی صحبت این است که جان من! کاری را که انسان می خواهد انجام بدهد باید به دستور باشد. یعنی چه خود رأی؟ به دستور انجام بده. باید طبق دستور امام باشد. منصور دوانقی هر کاری را می کند به تو چه مربوط است؟ به تو چه ربطی دارد؟ دلش می خواهد ظلم کند مگر امام ننشسته؟ همین امیرالمؤمنین نبود که خلافت ابوبکر و عمر را بالاخره قبول کرد هیچی حرف نزد؟ رفت برای مردم صحبت کرد گفت من هستم خلیفه، گفتند قبولت نداریم گفت قبول ندارید که ندارید، رفت تو خانه اش نشست. ندارید که ندارید دیگر، شمشیر نکشید که دیگر، گفت شما ابوبکر را می خواهید داشته باشید مبارکتان باشد، مبارکتان باشد، ابوبکر را بخواهید، عمر را می خواهید مبارکتان باشد، در آن شورای شش نفره بعد از عمر، حضرت یکی یکی برای آن ها صحبت کرد و گفت "أنا شِدْكُمُ اللَّهُ" من شما را قسم می دهم، خدا را در نظر شما می آورم - به آن شش نفر که در این جا جمع شدند عثمان بود عبدالرحمن بود چه و چه بود -

پیغمبر راجع به من این را نگفت؟ پیغمبر راجع به من آن را نگفت؟ شما از من این را ندیدید؟ این فلان آیه در حق من نیامده **إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ** ﴿المائدة، ۵۵﴾ آیا این آیه راجع به من نیامده؟ گفتند: بله این آیه راجع به تو آمد. گفتند: پس این چیست؟ "إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ" کیست؟ هیچ چیز! رأی را به عثمان دادند! خب رأی به عثمان دادید خدا حافظ شما ما حالا رفتیم تو خانه، بهتر! پا می شویم الان باز هم می رویم توی خانه! بیچاره ها ملک و ملکوت در دست من است تازه از دست شما راحتم! این امیرالمؤمنینی که به ابن عباس می گوید به خدا قسم قبای خلافت برای من از این کفشی که یک درهم پیش تو ارزش ندارد بی ارزش تر است! این امیرالمؤمنین به این خلافت چشم دوخته؟ خیلی آقا ما از قضیه دوریم! خیلی ما دوریم! اصلاً انگار نه انگار اطلاعی داریم بر اسلام و بر تاریخ اسلام! اگر اطلاع داشتیم این کارها را نمی کردیم! اگر اطلاع داشتیم اینطور جان نمی باختیم بر سر این راه! کو؟ این حرفها را که می زند؟ یک عمر بالای منبر می رویم خودمان این حرفها را می زنیم پایش که می رسد از همه بدتریم! می افتیم توی دیگ آش که تا سرمان توی نخودها و لوبیا و سبزیها فرو می رود، بله! امیرالمؤمنین این بود بله! او اینطور بود بله آن اینطور بود!

سید الشهداء می فرماید "إِنِّي لَمْ أُخْرَجْ أَشِيراً وَ لَا بَطِراً يَا اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَا كَانَ مِنَّا تَنَافُساً فِي سُلْطَانٍ وَ لَا إِيْتِمَاساً مِنْ فَضُولِ الْحُطَّامِ وَ لَكِنْ لِنَرَى الْمَعَالِمَ مِنْ دِينِكَ وَ نُظْهِرَ الْإِصْلَاحَ فِي

بَلَادِكْ وَ يَأْمَنَ الْمَظْلُومُونَ مِنْ عِبَادِكْ. کذا و کذا

خطبه‌های سیدالشهداء را خودمان می‌رویم می‌خوانیم اما وقتی که پایش می‌رسد ما پیروز می‌شویم! خطبه می‌خوانند توی کجا و کجا، به فضل خدا ما در انتخابات پیروز می‌شویم! اتفاقاً نشدند! خودم شنیدم، به فضل خدا ما پیروزیم! چه دارید می‌گویید؟ کجائی؟ هم چنین گیج شدیم نمی‌دانیم چه کار داریم می‌کنیم؟ هان!

خب این بحث ما چه بود؟ اما زید مسأله‌اش این بود که ایشان آمد برای امام باقر این کارها را انجام داد، خودش داعی نداشت، گر چه امام باقر نسبت به زید راجع به این مسأله روی خوش نشان نمی‌دادند و لکن خود زید هم می‌گفت، می‌گفت من می‌خواهم حکومت را به دست برادرم برسانم، او از من اعلم است، انصاف داشت. ما اگر امام زمان بیاید می‌گوییم کجا آمدی؟ شما تو انقلاب مبارزه هم کردی؟ حالا بلند شدی آمدی حکومت می‌خواهی؟ شما کجای این انقلاب بودی؟ هر چه امام زمان بگوید بابا اسم من در کتاب‌هاست، بروید بخوانید، نه! فایده ندارد! تو زندان رفتی؟ زندان شاه رفتی؟ مبارزه کردی؟ برو آقا پی کارت! ما خودمان حکومت را داریم دین را هم داریم، بلدیم به مردم هم چه بگوییم! این حرف‌ها! حالا می‌گویید نه! خیلی خب صبر کنید امام زمان بیاید اگر ما به ایشان نگفتیم! ما مرده شما زنده، انشاء الله همه‌مان زنده در رکاب آن حضرت، چیز هستیم ولی بی جهت نیست قضیه، آقا دنیا، دنیاست! دنیا من و تو نمی‌شناسد، می‌آید جلو و نمی‌گذارد.

آن روز خدمتتان عرض کردم ما فقط حالت این‌ها را ببینیم برای ما کافیست. مرحوم آقا در آن شبی که از دنیا رفتند غش‌غش می‌خندیدند! یک تخت آورده بودند که ایشان را بگذارند، همان شب شبانه بود، روی آن تخت چون ماشین بیمارستان نمی‌توانست بیاید، این کوجه‌ها را کنده بودند، اینطور که نمی‌توانستند ایشان بروند، همین دوستان و رفقای که پزشک هستند گفتند که ایشان باید ساکن باشند، نمی‌تواند...، اصلاً سمت راست نبض نداشت، هیچ اصلاً نبض نداشت، فقط سمت چپ نبض داشت و حکایت از همین آنالیز قلبی می‌کرد و این‌ها، یک تخت آوردند و حضرت آقا را گذاشتند روی آن تخت که ببرند، آقا گفتند بگویید لا اله الا الله، می‌گوید چرا نمی‌گوئید؟ بگوئید لا اله الا الله، بلند بگوئید، الان نمی‌گوئید فردا باید بگویید، آوردند توی بیمارستان و این حرف‌ها. ما دیر رسیدیم، من رفتم از پشت پنجره نگاه کردم، هنوز حالشان یک مرتبه سخت نشده بود، صبح یک مرتبه یک حال سخته‌ای پیدا شد و این‌ها، که ما رفتیم دیگر توی بخش و دیگر بقیه رفتند بیرون و یک دو سه ساعتی این قضیه ادامه پیدا کرد، من پیش ایشان بودم و بعد دیگر به رحمت [خدا رفتند]، اصلاً می‌خندیدند

شوخی می کردند، نمی دانم با این چیز می کردند، انگار نه انگار، اصلاً، اصلاً توی این هواها نبودند. خدمتتان عرض کردم وقتی که در آن سه سال قبل من در خدمت ایشان بودم در بیمارستان، شب وقتی که از توی سی سی یو آوردند توی بخش، شبها من خدمت ایشان بودم، یک شب یک مسائلی را مطرح کردیم خب ایشان هم خوابشان نمی آمد التهاب داشتند و ما هم از فرصت استفاده می کردیم ایشان را هم می بستیم به سؤال، دِ پِرس! چیزهایی که خب بالاخره در نظرمان بود که خب سؤال...، می نوشتیم، دیگر روی هر چه گیر می آوردیم می نوشتیم، روی کاغذ میوه می نوشتیم، همه را بعد فردا می رفتیم پاک نویس می کردیم تو کتاب و دفترچه مان. تو جعبه شیرینی. دیگر بعد رفتیم گفتیم بابا یک دفترچه بیاورید، برایمان دفترچه آوردند، یک مقدار چیز می کردیم. شبها می نشستیم راجع به مسائل مختلفی که مجهولاتی که خب برایمان بود از ایشان سؤالاتی می کردیم.

یک شب یک قضایائی پیش آمد و ایشان یک وصیتی کردند به ما در آن شب، که اگر من از دنیا رفتم اینطور بشود، اینطور بشود، این کارها را انجام بدهید، بعد ما یک مقداری هم چنین قضیه را شوخی می گرفتیم باور نمی کردیم که حالا مثلاً ایشان هم بطور ضرس قاطع بروند، گفتند چه تصویری داری؟ تصویری چه؟ همه ما رفتنی هستیم آقا، تو چه تصویری داری؟ چطور فکر می کنی؟ تو خیال می کنی من ناراحتم؟ آقای آسید محسن من خوشم! یک من خوشمی گفتند که این را ما تا عمر داریم فراموش نمی کنیم، یک من خوشمی خلاصه گفتند که یک پا به این دنیا، یک پا به آن دنیا، اینجوری خوش بودند که دنیا و آخرت و همه را به اهلش بخشیده بودند! خب این هم یک جور، این یک جور رفتن است. یک جور رفتن دیگر، یکی از آقایان در یک جایی، در یک شهرستانی مبتلا به یک ناراحتی شده بود و اطباء به او گفته بودند که [با] این ناراحتی شش ماه [بیشتر] دوام [نمی آورد]، می گفتند اصلاً کسی نمی تواند عیادت این برود توی خانه، یعنی یک نفری می خواست بیاید عیادت وحشت می کرد که این آمده عیادت من که من می خواهم بمیرم! اصلاً راه نمی داد و بیچاره آن شش ماه را به دو ماه تقلیل داد یعنی از غصه دو ماه [ه] رفت!

مرا اسب رهروی بخشید** که چنین است در جهان نبدید

او چنان تند بود در رفتن** که به یک دم به آخرت برسد

حالا این آقا به او شش ماه مهلت دادند، از غصه این که سر شش ماه دیگر می خواهد بمیرد دو ماهه رفت! می گفتند وقتی که می رفتند برای دیدن این شخص، مرتعش می شد مضطرب می شد چنان قیافه ای داشت چنان صورتی داشت که اصلاً شخص حمد نخوانده بیرون می آمد! چیست؟ شما که

خیلی بالای منبر هی می گفتی که آقا مرگ فقط عبور است الموت قنطرة، مرگ برای مؤمن اَحلی مِن العسل است، مرگ برای فلان...! چی شد؟ عرض کردم خدمتتان همه این ها حرف است، پایش که می رسد وقتی تو مانیتور آن نوار قلبی نشان می دهند یکی یکی دارد اعضاء از کار می افتد آن موقع معلوم می شود حالت چطور است! وقتی داری می بینی که آقا سمت دهلیز چپ از کار افتاد سطح تحتانی از کار افتاد فرکانس دارد تغییر پیدا می کند آن موقع می خندی یا نه؟ آن موقع زودتر سکنه می کنی!

یک قضیه ای یک شخصی تعریف کرد، چندی پیش، اخیراً، ما یک جور دیگر تصور می کردیم بعد ایشان اصلاح کرد گفت: نه اینطور. یک بنده خدایی از همین آقایان و علماء و این ها، این رفته بود برای یک جایی، ناراحتی قلبی هم داشته، بعد رفته بودند در یک جا، با آنکه قرار بود بر این که عمل کنند و خلاصه از همین رگ و این ها بردارند و بگذارند برای چیزش و این ها، رگ فاسد شده بود ولی خب آن پزشک نظرش این بود که یک آنژیوگرافی انجام بشود و اگر بشود باز بشود حالا این آقا خودش گفته بوده که - این آقا به آن ها - بگذارید من هم تماشا کنم توی آن صفحه ای که آن را نشان می دهند، این داشته تماشا می کرده یک مرتبه آن وقت آنژیوگرافی آن سوزن را وقتی که می زند یک مرتبه این - حتی وسایل برای عمل هم آماده کرده بود که اگر موفق نشد فوراً عمل کنند و آن رگ را از همین پا و این ها بردارند بگذارند - وقتی که این سوزن را می زند، این بالون وقتی که می خورد به آن چیز، یک مرتبه این نگاه می کند می بیند تمام این صفحه تلویزیون قرمز شد، این باز شده بود. این از هولش سکنه می کند می میرد، هم آن جا. یعنی تا نگاه می کند عجب! این طوری شد! تق افتاد مرد! خب بابا اگر نگاه نمی کردی این که طوری نبود، این هم آماده کرده بود فوراً عملت می کرد! هان؟ چرا این جور است؟ این ها به خاطر این [است] که ما باور نداریم ما شوخی می کنیم حرف می زنیم سه ساعت در! هم چنین صحبت می کنیم مثل بلبل! مرگ و قیامت و بهشت و جهنم و برزخ و عالم مثال و کتاب و عقاب و ثواب و حساب و میزان را همه را می آئیم برای مردم شرح می دهیم! عجب آقائی است؟ چه دانشمندی؟ چه خوب می گوید! خودش که پایش می رسد تا یک نگاه می کند صفحه قرمز شد خداحافظ شما! چی شد؟ کو آن قنطرة؟ کو آن اَحلی مِن العسل؟ کو فلان؟ باید از خدا بخواهیم خلاصه خدا ما را به این مسأله متیقن کند مسائل را برای ما روشن کند برای ما اطمینان بیاورد این مسأله مهم است.

امیرالمؤمنین در خطبه همّام این مطالب را برای ما فرموده، اگر آن مدّت نبود برای اینها، این ها طرفه العینی توی این دنیا نمی ماندند "لَمْ تَسْتَقِرُّ أَرْوَاحُهُمْ فِي أَجْسَادِهِمْ طَرْفَةَ عَيْنٍ" یک لحظه نمی ماندند منتهی خب می بیند حالا که آمدشان این مقدار است در پرونده شان این زمان ثبت شده می گویند خب

یک خورده حالا صبر می‌کنیم، تا آن موقع صبر می‌کنیم. این‌ها چه هستند؟ این‌ها.... خب این زیدبن علی جزء این افراد بود. خب این فرق می‌کند با امام باقر علیه السّلام که او امام است و صاحب ولایت است و قضیه‌اش....

بعضی از اصحاب امیرالمؤمنین علیه السّلام مثل سلمان اینطور نبودند آن‌ها آرام بودند آن‌ها دارای سکینه بودند آن‌ها دارای وقار بودند آن‌ها بینش دیگری داشتند آن‌ها مسائل را جور دیگری تحلیل می‌کردند، ابوبکر را می‌دیدند کار خلافتش را هم می‌دیدند تذکر هم می‌دادند ولی در حدّش. مقابله هم می‌کردند در یک حدّ محدود. مبارزه با طاغوت در هر حالی و به هر کیفیتی هم درست نیست. مبارزه با طاغوت باید در تحت ولایت و دستور امام باشد نه بیشتر. اگر بخواهد از آن حدّ تجاوز کند ممکن است مورد مخالفت امام قرار بگیرد این همه روایاتی که مربوط به تقیّه است مال کیست؟ موسی بن جعفر علیه السّلام چقدر نسبت به هشام بن حکم و همینطور امام صادق علیه السّلام ابراز محبت و علاقه می‌کردند همین هشام بن حکم که با عنوان بصری بود با او راجع به مسأله امامت بحث کرد و او را محکوم کرد. همین هشام بن حکمی که با ملاحظه در حضور امام صادق علیه السّلام بحث می‌کرد همین هشام بن حکمی که وقتی که می‌آمد امام صادق او را در کنار خودشان می‌نشاندند. این کارش به جائی رسید که هر چه موسی بن جعفر به او گفتند دهانت را ببند نیست! خب آقا یک حدّی دارد دیگر! تو خوب، مدافع از حریم ما، ولی دفاع باید بر طبق دستور باشد دفاع باید روی حساب باشد. آن موقعی که....

به قول مرحوم آقا راجع به بنده خدائی بود، آن وقتی که مرحوم آقا می‌گفتند که آقا بنشینید حرکت نکنید حرکت نکنید یک عدّه در این جا خون می‌دهند یک عدّه می‌آیند بر سر این سفره می‌نشینند و این منافع را برای خودشان برمی‌دارند، آن موقع این‌ها می‌آمدند به مرحوم آقا اعتراض می‌کردند بعد وقتی که انقلاب پیروز شد همین‌ها آمدند بر علیه انقلاب اقدام کردند، آقا گفتند آن کارتان چه بود؟ این کارتان چه بود؟ من می‌گویم الآن ساکت باشید من می‌گویم الآن حرف نزنید. شما بلند می‌شوید داد و بیداد می‌کنید. آن موقعی که می‌شود بیائید کمک کنید مساعدت کنید انسان باید این انقلاب را کمک کند نکات مثبتش را باید بگیرد نکات منفی را تذکر بدهد این کار کار را بکنید، شروع می‌کنید حرف زدن، آقای فلان این است آقای فلان آن است آن از کجاست این از کجاست او از کجا دستور می‌گیرد آقا این حرف‌ها ضرر دارد این حرف‌ها را به پای ما می‌نویسند این مطالب را به عنوان شاگرد ما نسبت به ما تلقی می‌کنند گوش نمی‌دهند این‌ها چیستند؟ این‌ها افراد بی‌منطق و افراد بی‌بُن

و بدون اصالت علمی بدون اصالت ایمانی و سر خود، سر خود، یک راهی را می‌گیرد و می‌رود و نظایر این‌ها خیلی بودند در زمان سابق. افرادی بودند در زمان سابق که اینها نه تنها اقداماتشان به نفع اسلام نبود بلکه اینها اقداماتشان بر علیه اسلام تمام می‌شد. خود مرحوم آقا فرمودند که ترور منصور، منصور نخست‌وزیر در زمان شاه، قطعاً این بر خلاف [مصلح] اسلام تمام شد یعنی درست در یک وضعیتی واقع شد که آن‌ها با تمام قوا آمدند و آن هویدای بهائی را آوردند دیگر، بنای اسلام را اصلاً از بیخ برآوردند خب چرا حالا شما این کار را می‌کنید؟ شما از کی دستور می‌گیرید؟ شما که یک گروهی در آمدید و هی ترور می‌کنید هژیر را ترور می‌کنید و نمی‌دانم منصور را ترور می‌کنید نمی‌دانم رزم‌آرا را ترور می‌کنید از کی دستور می‌گیرید؟ آخر به صرف این که یک طلبه‌ای عمامه بگذارد سرش که کار تمام نیست! همین‌ها کسانی بودند که خون به دل مرحوم آیه‌الله بروجردی کردند و ایشان گریه می‌کرد و می‌گفت من نمی‌دانم با این‌ها چه کنم؟ این‌ها مثل فرزندان من، می‌روند هر کاری دلشان می‌خواهد می‌کنند و دست ما را توی حنا می‌گذارند و ما هیچ کاری نمی‌کنیم اما وقتی گیر می‌افتند می‌آیند سراغ ما! یعنی چه؟ وقتی گیر می‌افتند آن وقت می‌آیند سراغ ما! آقا گیر افتادیم! گیر افتادید چشمتان در بیاید، گیر افتادید بروید تا آخر.

به مرحوم آقای حکیم - رضوان الله علیه - به ایشان گفتند که آقا فلان قضیه اتفاق افتاده، شما باید بیاید شفاعت کنید راجع به نمی‌دانم کذا به فلان سلطان به فلان پادشاه نمی‌دانم ملک کذا و ملک فیصل فلان و این حرف‌ها، ایشان فرمودند آقا اینها که به دستور ما نیامدند این کار را بکنند حالا که این کار را کردند خب باید تا آخر هم بنشینند دیگر. شما نمی‌دانید که این آقای حکیم - حرف صحیحی هم هست - شما نمی‌دانید آمدند و روانداختن جلوی اینها هزار بار از کشته شدن بدتر است! خب آقا برو بمیر! برو کشته بشو بالأخره شهیدی دیگر، بالأخره می‌گیرندت شهید هستی چه هستی، اینها، ولی تو این کار را انجام می‌دهی بعد توقع داری بنده بلند شوم نامه به ملک فیصل بفرستم که بیاید شفاعت بکند! خب این که هزار سال بدتر است آن هم بیاید با هزار تا منت عین جریان چه؟ جریان امام حسن مجتبی علیه السلام. حضرت فرمودند: اگر من صلح نمی‌کردم این معاویه می‌آمد مرا اسیر می‌کرد بعد به تلافی روز بدر که فرمودند: "إِذْهَبُوا أَنْتُمْ الطَّلَاءَ" می‌آمد مرا آزاد می‌کرد! معاویه قصدش این بود که بلند شود بیاید امام حسن را بگیرد اسیر بکند بعد بگوید که به تلافی روز بدر که اسیر از ما گرفتید و بعد آزاد کردید حالا ما هم شماها را آزاد می‌کنیم در راه خدا! این چه ننگی است که بر امامت و ولایت وارد می‌شود؟ خیلی ننگ است دیگر! خب حالا آقا بلند می‌شود می‌رود هزار تا کار انجام می‌دهد بعد

توقع دارد از این و آن و آن و آن هزار نفر بلند بشوند بیایند شفاعت کنند و اگر کسی انجام ندهد دیگر کافر است و بی دین است و بر ضد فلان است بر ضد...! این که صحیح نیست باید روی دستور باشد. موسی بن جعفر علیه السلام فرمودند به هشام بن حکم، ای کاش بدن مرا قطعه قطعه کنند و این شخص نیاید اسرار ما [را] فاش بکند! یعنی ببینید کار به کجای موسی بن جعفر دیگر رسیده بود! واقعاً عجیب است که موسی بن جعفر بگوید من حاضرم بدنم را تکه تکه کنند، اینها نیایند در یک هم چنین وضعی که باید دهانشان را ببندند بلند می شوند می گویند. که بعد هارون می گوید زبان این از شمشیر شصت هزار نفر بر علیه حکومت من برآنتر و تیزتر است و همین باعث می شود که چه؟ آنها از آن طرف آن کار را انجام می دهند از این طرف اینها به موسی بن جعفر فشار وارد می کنند، می اندازند توی زندان! نمی دانم چه می کنند! اینها همه اش به خاطر چیست؟ نفهمی ها و محبت های بی جای نادان، یک گروه نادان که بدون دستور و بی ترمز هر چه به ذهنشان می رسد انجام می دهند! آقا، آقا بالاسر داری یا نداری؟ بلند شو امامت هست آقا انجام بدهم یا انجام ندهم؟ این کار صلاح است یا صلاح نیست؟ همینطوری کله را می اندازد پایین و می رود جلو حالا یا به دیوار می خورد یا فرض کنید که رد می شود یا نمی دانم تو چاه می افتد وقتی به چاه می افتد آی بیایید مرا در بیاورید وقتی سرش به دیوار می خورد آی شکست حالا بیایید فرض کنید که پانسمان کنید خب بنشین سر جایت. پس باید بروی چه باشد روی حساب باشد. کار باید روی حساب باشد.

مطالب و آن چه را که برای انسان است آن مطالب بر حسب مدرکات افراد تفاوت می کند هر شخصی در هر مرتبه ای یک نحوه مدرکات دارد و مدرکات هر شخص هست که خداوند بر طبق آن مدرکات، به او اعطا می کند. یکی مدرکاتش فرض کنید که پایین است یکی مدرکاتش بالاتر است یکی مدرکاتش خیلی بالاتر است طبعاً بر اساس این مدرکات هم باید اهتمام بیشتری انسان داشته باشد مایه بیشتری باید بگذارد. چون وقتی مدرکات بالاتر است آن مدرکات انسان را ملزم می کند، ملزم می کند که بر طبقش جلو بیاید بر طبقش عمل کند بر طبقش باید حرکت کند.

ما می خواستیم دیگر در امشب راجع به طرق مختلف راه خدا که راه نفس است و راه ذکر است و راه محبت راجع به این سه مسأله می خواستیم صحبت کنیم البته هر کدام از اینها طول می کشید دیگر، ولی دیگر خیال می کنیم یک قدری قضیه طولانی شد و انشاء الله مطالب حالا دیگر هر وقتی که خدا توفیق داد دیگر، برای - انشاء الله - سال بعد یا این که موردی پیش آمد و موقعیتی در طول همین سال، در ضمن صحبت هایمان راجع به این مسائل هم دیگر مسأله را انشاء الله تمام کنیم.

انشاء الله امیدواریم که خداوند نصیب ما را در این ماه غفران خودش و استحقاق رحمت
خودش قرار بدهد، دست ما را از دامن مقام ولایت، امام زمان علیه السلام، کوتاه نکند، ما را از شیعیان
و ذابین از آن حضرت قرار بدهد.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ